

Johann Gottlieb Siedenburg

Secretionis Urinae Adumbratio physiologica : Dissertatio inauguralis medica

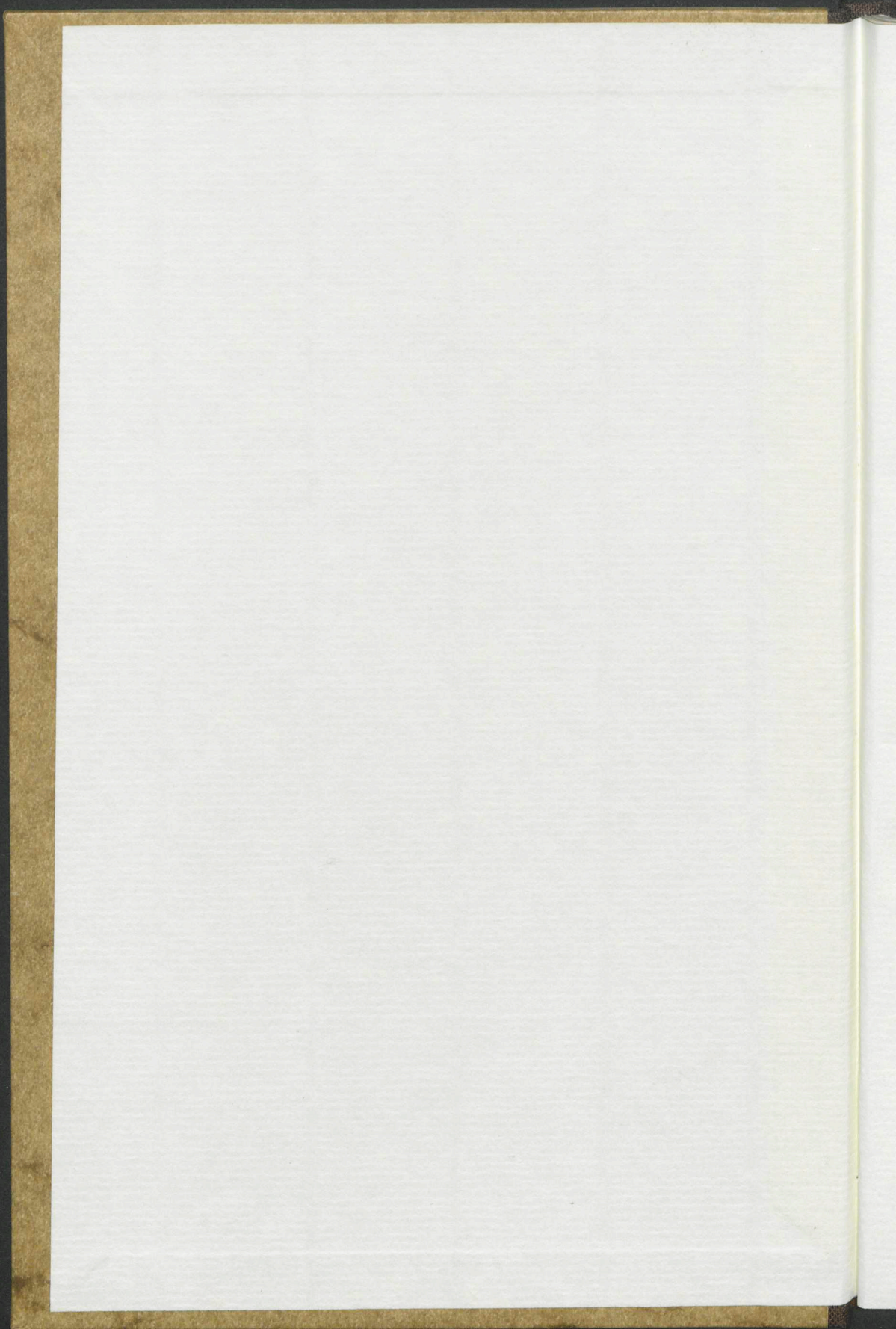
Rostochii: Literis Adlerianis, 1820

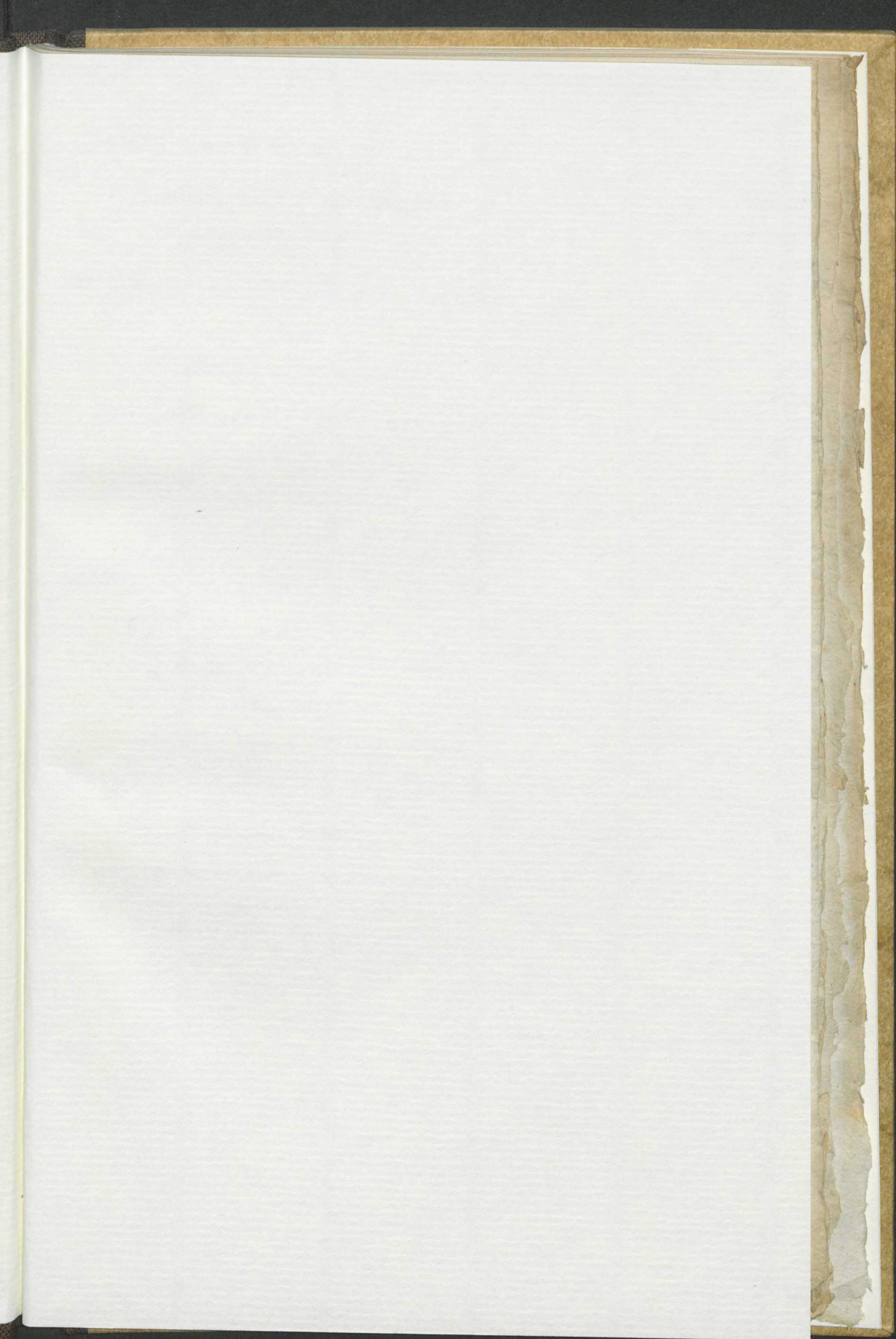
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1008702250>

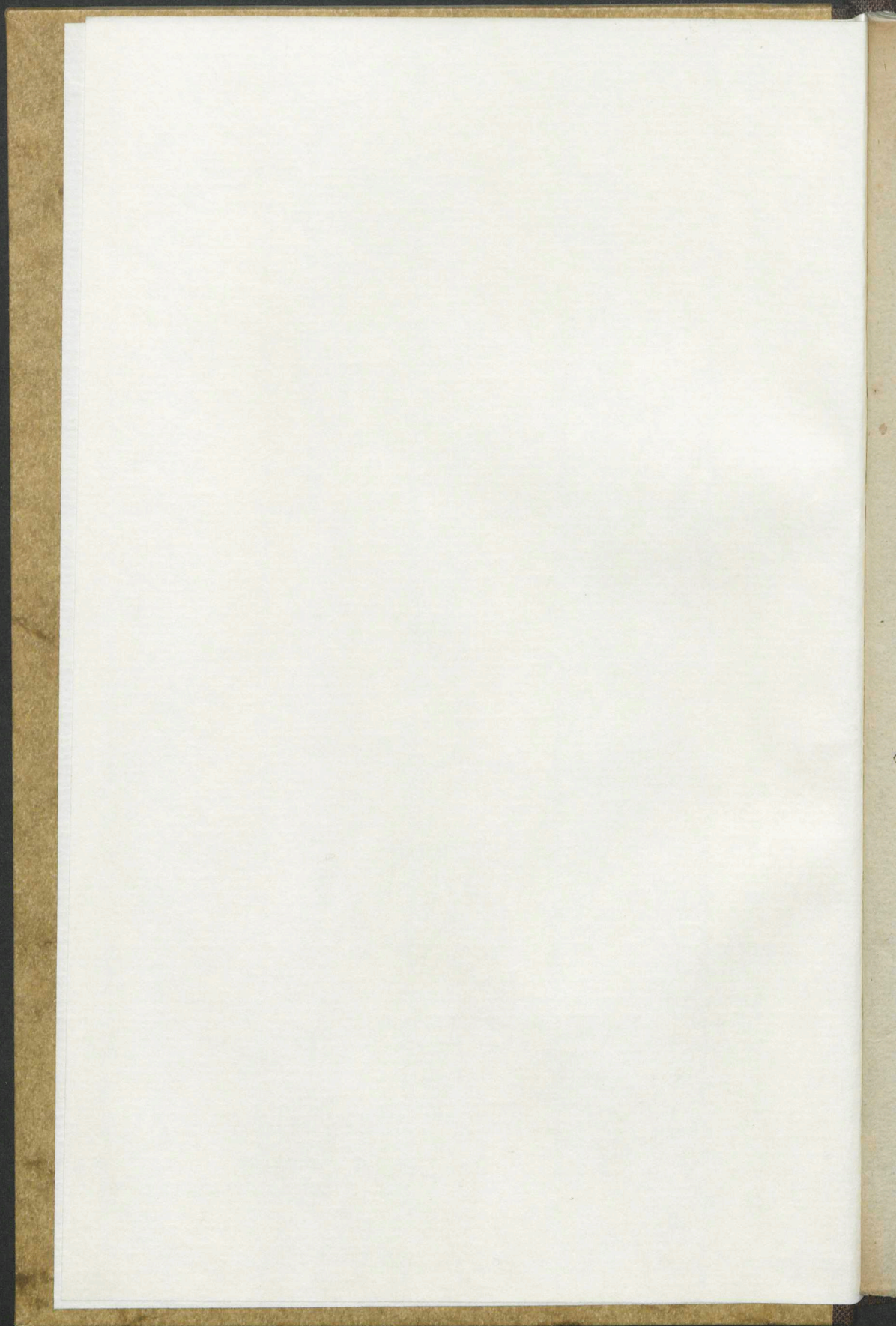
Druck Freier  Zugang  OCR-Volltext

RU med. 1820

Siedenburg, Jo. Theo.







Secretionis Urinae

Adumbratio physiologica.

Dissertatio inauguralis medica

quam

Consensu & auctoritate

Gratiosi medicorum ordinis

in

Universitate Rostochiensi

ut

summi sibi in medicina honores

rite concedantur

publico eruditorum examini

submittit

auctor

Joannes Theophilus Siedenburg

Raceburgensis

Philosophiae Doctor.

Rostochii

Literis Adlerianis 1840.

Secretionis Urinae

Admodum physiologica

Secretio Urinae

1848

Admodum physiologica

Secretio Urinae

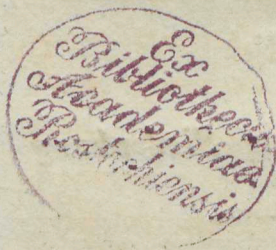
1848

Admodum physiologica

1848

Secretio Urinae

1848



Patri carissimo

Herrmanno Theophilo
S i e d e n b u r g

pharmacopolae Ratzeburgensi

hancce dissertationem inauguralem

ut

pietatis gratique animi

testimonium exhibeat

D. D. D.

Filius obedientissimus.

Parti carissimo

Herrmanno Theophilo
Siedenburg

Pharmacopoea medicamentorum

Pharmacopoea medicamentorum

Pharmacopoea medicamentorum

Pharmacopoea medicamentorum

D. D. D.

Pharmacopoea medicamentorum

Introductio.

Quum ad vitam animalis corporis maximi sit momenti urinae secretio, eiusque rationes clarius aliquanto intellectae plurimum conferant ad elucidandam morborum naturam, statui super hoc argumento pauca in dissertatione mea inaugurali exponere, minime quidem res novas proferendi cupiditate adductus, utpote qui ab ardore scribendi sum alienissimus, neque in experimentis ad hanc rem pernecessariis satis versatus, sed tamen studio allicitus auctorum sententias mirum in modum adhucdum inter se discrepantes reconciliandi, quo tandem aptius cum de morborum quibusdam mutationibus tum de medicamentorum in renes effectibus parum usque adhuc perspectis iudicium ferri possit. Notum enim est, gravissimam illam corporis functionem magnis ab auctoribus iam antiquitus agitatam disputationibus, recentiorum opera physiologorum mirifice quidem

esse illustratam, multa tamen obscura referre ac parum pervestigata, multorumque praestantissimas etiamsi sententias parum esse in pathologiae commodum conversas, quod si quis doctior opus in se recipere pollicitus fuerit, maxime videbitur de medicina meriturus. Ego vero, qui „sum unus multorum, paulo infirmior,“ magnitudine rei perterritus, nec viribus confisus meis, manus abstinendas esse ab integro opera ratus, utpote quod toto suo in ambitu minus quadrare arctioribus dissertationis finibus videtur, pauculis saltem commentatiunculis adquievi, quas tenues ut sunt iam publici iuris facio, lectorumque benevolorum aequo animo etiam atque etiam commendatas esse volo.

Cap. I.

Primo loco brevibus attingenda mihi videtur controversia, quae de aliarum praeter renes partium facultate urinam parandi ab antiquissimis viris mota, nondum plane diremta est. Quae sententia, quum plurimos haberet omni tempore sectatores, integram in theoriam accrevit, diversas diductam in partes, quas postea

recencebo. Huius theoriae summa est, quod renibus quidem praecipua urinam secernendi facultas tribuitur, magna vero ex parte et aliis conceditur organis, iisque, si quid in physiologicis analogia valet vel ad eam functionis ineptis, vel plane commentitiis. Non poterant enim, qui illam profitebantur secretionis urinae in renibus argumenta negare, manifestum urinae ex ureteribus stillicidium in congenito vesicae prolapsu, urinosum renum ex adultis exemtorum animalibus odorem, similitudinem liquoris inde expressi cum lotio, liquorum in arterias renales iniectorum transitum in pelvim renalem et ureterem ¹⁾, effectus obstructionis vesicae aut urethrae, quae uti facta est quodammodo, renes aquoso humore et manifesta urina distenti reperiuntur, nec minus effectus ligaturae ureteris in vivis animalibus per experimentum institutae rel. Minime tamen inde intelligi posse arbitrabantur citissimum potionis largiter assumptae in urinam transitum, inertis scilicet tardissimaque vasorum resorbentium

1) Halleri Elementa Physiologiae etc. Lib. II. §. 23.
Tom. I.

actione, per quae quidem sola, nisi alia etiam-
num essent itinere fluidis ventriculo ac intesti-
nis contentis via ad renis pateret. Accedere
etiam ad hoc, ut non solum ex epotis liquori-
bus, verum etiam ex cibis, materias quasdam
urina incredibili celeritate reciperet, quae
quum natura sua sint sanguini alienissimae,
neque in ipso hoc inveniantur inter verissimi-
lem ipsarum in urinam transmissionem e venis
detracto, consequens esse, ut alia quaedam
itinera urinae a ventriculo ad vesicam adsint,
quibus illae excipiantur, neque ex renibus eas
esse posse, ex sanguine tantum, quod oculis
pateret urinam secernentibus. Multi quoque
eorum virorum, prorsus fieri non posse arbi-
trabantur, ut sanguinis per totum corpus massa
immensa liquoris aquosi copia tam brevi in-
teriecto temporis intervallo modo inundetur,
modo privetur, eiusque rei certissima ex ebrio-
rum hominum mirificis quibusdam exemplis
argumenta repetebant, quibus constaret, plus
cerevisiae aliusve liquoris intra sex horas sum-
tum esse, quam totius corporis pondus ac vo-
lumen fuerit. Etenim si re vera sanguis tam
vehementer dilueretur, non intelligebant, cur

non totum corpus, depravata praesertim fluidorum mixtura, cito liquefieret atque dissolveretur. Nonnulli vero rem evictam plane et extra omnem dubitationis aleam positam esse existimabant, ratione habita luculentissimi, ut opinabantur, experimenti, quo pigmenti viridis solutio nec minus bilis et oleum terebinthinae brevi posteaquam animalibus inditum erat, eorum in vasis lymphaticis, quae a mesenterii basi ad renes decurrunt, nec non in pelvi renali dissectorum inventum est. Qui minus perspiciebant quorundam effectuum corporis naturam, non dubitabant quoque rariores quasdam observationes huc referre, quibus corpuscula per negligentiam vel ex industria deglutita, ideoque ventriculo et intestinis excepta, v. c. hordei spicae, petroselinum, herbae variae, brassica rubra, anisi semen, pilulae, prunorum nuclei, aciculae, ossicula, pili, glandes plumbeae, vitri frustula, tolui spicae, aliaque id genus per vesicam descenderunt ²⁾, iisque istorum iti-

2) Harum observationum auctores adduxit Hallerus. *Elementa Physiologiae corporis humani*. Tom VII. p. 378.

nerum praesentiam confirmare satagebant. Haec enim corpora non potuisse longam illam per intestina, per tenuissima vasa mesenterii, perque cor et angustos ductus uriniferos viam percurrere censebant. Graviora autem utcumque argumenta sibi attulisse videbantur, qui renum prorsus degeneratorum exempla in medium protulerunt, quibus tamen urina in vesicam sit deposita, neque minus felis sat memorabile exemplum allegarunt, cuius ureteres ex vesica, plures divisi in ramulos, non ad renes caeteroquin sanissimos, sed ad mesenterii basin excurrit, illaesa, dum vita persisteret urinae excretionem ³⁾, sic ut magna accederet eorum opinioni verisimilitudo, qui poros in vesica foras introrsum patere existimabant ⁴⁾. Plurimi tandem celeritatem qua aqua in abdominis caveam coniecta intra aliquot horas resorbetur et per urinam egeritur, inde repetendam esse putabant.

3) Autenrieth Handbuch der empirischen menschlichen Physiologie. Tom. II. §. 803.

4) Cf. Haller L. e.

Quae quum inter viros haud mediocris ingenii magnaeque auctoritatis convenirent, alius aliter rem explicare conatus est, id quod minime mirum videtur in quaestione quae latissimum opinionibus campum aperit. Fuerunt igitur, qui poros vesicae resorbentes acciperent ad intelligenda indubia istiusmodi phaenomena, fuerunt, qui ductus ab intestinis ad renes, vel et meatus ex colo in vesicam tendentes adesse crederent. Qui vero rectius sibi videbantur vasis lymphatici in venam renalem insertionem, alii vasa lactea a glandulis lumbalibus ad renes euntia, alii vasa lactea ad renes succenturiatos producta in causam illorum assumere. Ceteri alia id genus nugalia protulerunt, quorum varias opiniones curatius recensere nec licet nec lubet ⁵⁾.

- 5) Hallerum L. c. evolvat, qui pluribus super hac re edoceri velit. Singulos autem auctores, ne longus essem citare nolui, quum et facile reperiri possint, neque dissertationis huiusce propositum sit, fusius de rebus tritis ac saepe decantatis edisserere, quum opiniones illae obiter tantum essent attingendae, ad illustranda ea, quae intra allaturus sum.

Cap. II.

Disertus esse possem, si theoriæ propositæ sectatores refutare, atque errores in eorum opinionibus haud mediocres ostendere in animo essent. Attamen, ne quid a me prætermissum videatur, in id accuratiori examine dignissima, præcipuas illarum fugitivo quod dicunt calamo perstringam.

Quod ad resorptionis, in corpore animali tarditatem pertinet, primo loco a me propositam, minime ad eorum partes standum esse existimaverim, qui celerrime humores per capacitates vasorum lymphaticorum transmitti putant, sic ut plane supervacaneum esse videatur, ad alia argumenta præter hanc ipsam celeritatem in explicandis secretionis urinae phaenomenis confugere. Quamvis enim venarum lymphaticarum actiones haud adeo tardæ sint, ac multi sibi persuadent ⁶⁾, earum tamen indoles ac fabrica talis est, præsertim quum nulla iis vis insit, præter tubulorum capillarium actuositatem, et exiguam contractilitatem vitalem, quæ ad innumerabiles valvulas

6) Autenrieth. L. c. §. 805. p. 344.

collata, unde liquoribus permanantibus haud exiguum impedimentum oritur, non nimis certe valebit, — ut intelligendis illis vix et ne vix quidem sufficiat. Desinant autem sibi persuadere, urinam post potum aquosum liberaliter assumptum largius secretam, omnibus rerum sub conditionibus eundem referre, celeriter in vias uriniferas transmissum. Hic enim plures conditiones simul considerandae veniunt, quibus evinci potest, urinam ex sanguine etiam, nondum inundato aquosiozem parari utique posse. Etenim, quanti sit in his rebus momenti cutis cum renibus efficacissimis consensus, neminem sane fugiet, pathologicis vel leviter imbutum, cuius certe legibus constat, cutis actionem quacunque de causa imminutam vel adeo suppressam, temporis fere momento in renes reflecti, sic ut tanto augeatur urinae secretio, quanto illius transpiratio imminuta sit. Id quidem morborum quibusdam phaenomenis confirmatur, ubi nullo potu sumto idem evenire solet. Frigus eundem effectum praestare, nemini non notum est. Quandocunque autem frigidus assumetur potus, cutis transpiratio magna ex parte imminuetur, indeque

urinae secretionem et hac causa promoveri, elucescit. Accedit etiam ad hoc, ut plurima potulenta, quae tales effectus habere consue- runt, pro sua indole mirificum quendam reni- bus stimulum inferant, minime ex resorptione sola intelligendum. Quo pertinent potulenta acido carbonico largius impraegnata, quod per se, dinamico quodam modo, ut mihi saltem videtur, per irritationem nervorum ad renes proficiscentium peculiarem, actuositatem in his auctionem provocat. Minime tamen infitior, ex eiusmodi rationibus quantumvis veris et na- turae convenientibus, totum istud phaenomenon parum posse explicari, quum persuasus sim, et alia celerioris potulentorum resorptionis ar- gumentum afferenda esse, de quibus infra expo- nam. Concedo itaque resorptionis illius cele- ritatem minime quidem ex vasorum lymphati- corum citatori actione intelligi, gravioribus vero argumentis esse intendum, quam quae ab auctoribus hucusque prolata sunt.

Alterum argumentum, quo materiae quae- dam ex assumtis cibis potionibusque vel et me- dicamentis indissolutae in urinam transeunt, sic ut ne iis quidem, qui scepserunt in rebus evi-

dentissimis utuntur, ulla dubitatio supersit, gravissimum auctoribus ad confirmandam illam theoriam visum est, eoque, sententiam de resorptione liquorum ope vasorum lymphaticorum, unde urina demum paretur, plane refutari, non est quod pluribus commonefaciam. Hic enim luce, quod dicunt, meridiana clarius apparet, citius inter ventriculum ac renes commercium esse, quam quod ex tardiori illorum vasorum actione intelligi possit. Frustra igitur operam dederunt, qui resorptionem lymphaticam pertinaciter sustentare conati sunt. Iam vero idoneum arbitror, aliam quandam observationem hic loci commemorare, quae cum theoriam de vasis lymphaticis magis etiam infirmat, tum alii sententiae, ab illa diversissimae lucem offundit clarissimam. Nempe compertum est, terebinthinam in cutem aliquius partis, etiam a renibus longissime absitae infricatam, tam cito odorem violaceum cum urina communicare, ac si ore sit sumpta, qua certe observatione eorum opinionem in dubitationem vocare, ne dicam plane debilitare licet, qui expedita inter ventriculum ac renes itinera acceperunt, quibus, quum cultello

anatomico demonstrare non possent, viarum clandestinarum nomen tribuere. Citam sanguinis extenuationem per immensam liquoris ingesti copiam qui fieri non posse arbitrati sunt, recte omnine sensisse videntur, si ad vias tantum solitas, quarum physiologorum plerique rationem habebant, spectarunt. Tanta enim habenda foret vasorum lymphaticorum actuositas, tantaqua resorptionis celeritas, ut ne cogitari quidem, neque physiologiae praeceptis accommodari posset, quae liquorem ex intestinorum capacitate resorptum, guttatim tantum in venam subclaviam sinistram transmitti verissime nos edocet. Celeritate autem illa ad huius transfusionis tarditatem collata, alias praeterea eorum liquorum vias adesse debere, abunde patet. Quaenam sint, infra exponere tentabo, ubi et eorum haud dubiam ceteroquin observationem illustrare conabor, qui ipsissimas de quibus queritur materias, v. c. pigmentum viride tam in vasis abdominis lymphaticis quam in pelvi renali et prope eam se invenisse contenderunt. De corpusculis autem illis, quorum supra mentionem inieci, ne verbum quidem, haec enim res aliunde sat clare intelligi potest,

quum a plurimis chirurgis haud infrequenter sit animadversum, eiusmodi minutias longiora etiamnum itinera sibi patefecisse, partesque sensim et pedetentim penetrasse nobilissimas hand magno vitae discrimine, quod ope telae cellulosaе per totum corpus perviae, nec minus ulcerationis procedentis fieri posse, nemo ignorat. Quidni igitur in vesicam ex ventriculo descendant? Accuratori exami-
 ne degeneratorum renum eorumque perversae structurae exempla dignissima sunt, quae quamvis rarissime tantum obvenerint, natura enim degenerato altero rene alterum veluti ampliare solet, eiusque actuositatem duplicare, commonefacere tamen nos debent, ut urinae secretionis rationes etiam aliunde quam ex solo renum munere repetamus. Totius enim corporis nostri natura urinae secretionem exigit, veluti conditionem, cui satisfieri ad servandam vitae integritatem prorsus debet, sique renes, qui naturaliter munus pro peculiari sua structura in se recipiunt, quo minus hoc subeant, impediuntur, aliae partes eorum vice, quamvis

imperfectius, fungentur, maximam ad id partem conferentibus mixturae humorum organicae rationibus, unde urinae apparatus necessario prodit 7). — His prolatis, silentio fere praetereundum est extremum theoriae istius argumentum, quod supra posui. Non intelligere se posse nonnulli contenderunt, quomodo aqua in abdominis cavum effusa vel iniecta tam cito resorbeatur, tamque celeriter per urinam ex corpore exterminetur, nisi viae ex peritonaei ambitu ad vesicam urinariam tendentes accipiantur. Hoc fere est difficultates in rebus per se simplicissimis ponere. Quantus enim sit peritonaei ambitus nemini ignotum est, qui semel tantum abdominis cavum inspexerit, quantusque per id vasorum resorbentium numerus decurrat, non minus latere medicos potest, quae quum per totam ipsorum superficiem resorbeant, nimini sane dubium esse potest, quin illaesa ceteroquin resorbendi facultate, quod illis in exemplis accipiendum est,

7) Autenrieth l. c. §. 803.

magna aquosi humoris vis per solitas vias ex abdomine resorbeatur. Cita autem auctae urinae missio facile his in exemplis ex antagonismi legibus explicatur, perinde fere, atque supra de accelerata potulentorum per urinam excretionem demonstravi.

Brevibus absolvere varias phaenomena illa urinae secretionis explicandi opiniones possum. Qui poros in vesica resorbentes acceperunt, non videntur memores fuisse, quod, si talis vesicae functio tribueretur, necessarium quoque esset, ut liquores isti per exsudationis rapidissimum quendam processum ex ventriculo et intestinis in abdomen profunderentur, aliter enim excipi a vesica, ut ita dicam bibula non possent. Quam nugalis autem istiusmodi opinio sit nemini non apparet. Quod ad meatus pertinet ex ventriculo et intestinis ad vesicam tendentes, protinus subnotandum est, talem nunquam in physiologia opinionem locum posse prius obtinere, quam cultellus anatomicus, obtinuit in his rebus arbiter, testimonium tulit. Tulit autem usque adhuc nequaquam, ideoque

tota illa speciosa sententia reiicienda est. Observationes enim, quibus specillum tenerius retro ad vesicam a nonnullis promotum esse dicitur, certe falsae sunt, quum et vi valvularum repagula aperiri possint, neque subvertere communem nostram de systemate lymphatico theoriam potest, qua omnia vasa resorbentia ex inferioribus partibus ad superiores tendunt, valvularum directionibus ad hunc decursum exactissime accommodatis. Cetera eodem fere redeunt, neque placet in rebus et operam perdere. Lectores igitur ad Hallerum amandasse sufficiat.

Cap. III.

Iam ad gravissimum physiologiae propositum accedo, quod antiquiori tempore vehementer agitatum deinde quasi abliteratum et oblivioni mandatum a recentioribus medicinae scriptoribus resuscitatum ac veluti ad vitam revocatum est. Resorptionem dico venosam, unde clarissima urinae secretioni lux affulgabit.

Constat igitur post Mascagnii celeberrimi systematis lymphatici inventoris tempora, theoriam de venarum resorbendi facultate adeo esse posthabitam, ut uno quasi ore, lymphaticis tantum corporis vasis resorbendi vim tribuendam esse, omnes contenderent, unde plurimi haud dubie physiologiae aequae ac pathologiae errores promanavere, quos ne evidentissima quidem antiquiorum virorum experimenta vel exstirpare vel emendare potuerunt. Ego vero persuasissimum mihi habeo, quamvis summum locum in resorptione per corpus systemati lymphatico concedam, venis tamen haudquaquam illam facultatem disputandam esse, quin imo maxime in iis vigere. Arteriis certe, quod nemo dubitat, facultas inest discernendi. Omnis nutritio, omnis secretio peculiaris per corpus ab his peragitur, progressivo sanguinis a corde per omnes partes motu, et extremis illarum finibus et communi materias per exsudationem deponendi, et propria varias ad partes materias advehendi

facultate, eaque ad naturam uniuscuiusque partis exactissime respondente. Iam vero venis contrarium arteriis munus est. Sanguinem enim extremis ipsarum finibus receptum motu ad cor retrogrado promovent, augescente canalium ambitu, sic ut motus ratio in iis plane sit contraria sanguinis per arterias cursui. Accedit etiam ad hoc, ut in his sanguinem cordis vis a tergo promoveat, in venis autem maxima facultatis motricis pars sit in exitu capacitatis ipsarum posita. Etenim sanguinem in venis maxime per vim sugentem in atrio et ventriculo dextro motum ad cor retrogradum assumere, recentiorum quorundam disquisitionibus extra omnem controversiae aleum positum est. Iam vero quum venarum aequae atque arteriarum parietes non mortuos canales repraesentare, sed vi quadam instructos esse, in confesso sit, consequens est, ut vis illa actiosa quae in arteriis exsudationi prospicit, in venis contrariam assumat indolem, quum reliqua in his sint aequa contraria. Ex hac

simplici argumentatione iam perspicua resorptioni venosae verisimilitudo affulget. Quod vero ad reliqua huius argumenta pertinet, haec etiamnum evidentiora sunt. Nota est magna illa venosi sanguinis ac arteriosi diversitas, quam ex principii carbonici in illo abundantia repetendam esse satis omnino constat. Undenam vero istus proficiscitur? Num per ipsam ab arteriis in venas transfusionem communicatur, quum in illarum capacitate tam larga non adsit copia, hoc fortasse modo, quod per nutritionem et secretionem reliquae sanguinis partes constitutivae adeo imminuantur, ut illud ab his liberatum, proprietates suas clarius manifestare queat? Ineptum foret, talia sibi persuadere. Sanguis enim arteriosus, e pulmonibus modo egressus ad summum gradum a carbogenio immune est, eamque indolem, quod oculorum adspectus abunde docet, ad extremas usque arteriolarum fines servat. Oportet itaque aliunde proficiscatur carbogenium, fereque patet, a venis per totam ipsa-

rum longitudinem id resorberi, sic ut protinus atque immissus est in illas sanguis, cum eo communicetur, propriamque ei conciliet indolem. Quod vel ex eo praecipue intelligi potest, quod in venis quae longa per ambages itinera faciunt, uti abdominis venae, sanguis multo largius principio carbogenio imbutus est, quam in ceteris. — Tum satis omnino constat, funiculum umbilicalem in foetu vasis lymphaticis esse plane destitutum, quomodo igitur sanguis ex placenta ad illum ferri potest, nisi per resorbendi facultatem in venis funiculi umbilicalis positam, quum vis motrix quae eum ex placenta promoveret, plane desit? Omitto enim, nullum a placenta materna ad foetalem iter patere. — Deinde magnum recorptionis venosae argumentum in citissima quorundam venenorum actione positum est, maxima in experimentis quae super hac re a sagacissimis physiologiae professoribus instituta sunt. Quorum id tantum commemorasse sufficiat, quod venenum perniciosissimum, ab Americae in-

colis „Woorara“ dictum, si vulnere, non nimis tamen cruento immissum est, tanta cum celeritate vim suam pestiferam ad cor perfert, ut frustra in causam assumatur resorptio vasorum lymphaticorum, frustra accusentur nervi, frustra ad explicandam rem adhibeantur communia physiologiae praecepta ⁸⁾, sed clarissima experimento lux e venosa resorptione oboritur, quam hic solam in causa esse alio experimento abunde comprobatum est, quo crure felis sic amputato, ut praeter nudum os nihil superesset, quo inferior pars cum corpore cohaereret, nisi venae cruralis truncō, venenum vulnere in inferiorem partem inflicto inditum aequae celeres effectus habuit, ac si nulla facta fuisset amputatio. Similia de aliorum venenorum vi lethifera proferre licet, maxime

⁸⁾ Cf. super hac re beati Emmert tractatus sagacissime conscriptus. *Journal complémentaire du dictionnaire des sciences médicales.* 1819. Decembre.

augescente, si extrinsecus illa ad corpus adhibita fuerint, verum etiam longissime absitae magna cum celeritate penetrantur, quam ex vasorum lymphaticorum actione quantumvis accelerata prorsus intelligi non posse, superioribus locis satis commonstravi. Sed haec de resorptione venosa generatim commemorata sufficiant. Recentiori enim tempore res variorum opera auctorum tam evidenter demonstrata est, ut dubitationem fere nullam recipere videatur. Evolvendus est, si quis antiquiorum controversias perlustrare velit, eximium Halleri opus⁹⁾ auctoris eo majore fide digni, quo magis in utramque partem sine ira et studio disserens liti se ipsum detraxerit. Recentiorum commentationes optime recensuit, suasque magna laude dignas adiecit, Exp. Jaeckel in dissertatione sua inaugurali de absorptione venosa, in universitate litteraria Berolinensi defensa A. MDCCCXVIII.

9) Elem. Physiolog. Tom. III.

Nunc ad applicationem huius theoriae ad nostrum propositum me converto, quae quum sit per se uberrima, magna etiam pathologiae praecepta suppeditat. Redeo ad initium capitis secundi, ubi celeritatem qua potulenta quaedam resorberi solent, ex aliis rationibus iisque solitae theoriae accommodatioribus explicare conatus sum, sub finem vero addidi, et alia celerioris potulentorum resorptionis argumenta afferenda esse. Haec igitur ex absorptione venosa sunt repetenda, qua fere intelligere licet, potulenta in ventriculo et intestinis protinus a venis recepta, solito sanguinis cursu, eoque satis omnino accelerato ad cor pervenire, indeque per solitas vias ad renes transferri, ubi deinde aquosi humoris ex sanguine secessus locum habere sine impedimento potest. Quamvis enim minime contendere velim, omnem nutrimenti ex ventriculo et intestinis receptionem solas ad venas esse referendam, quod veteres, cognitione systematis lymphatici nondum instructi crediderunt, in

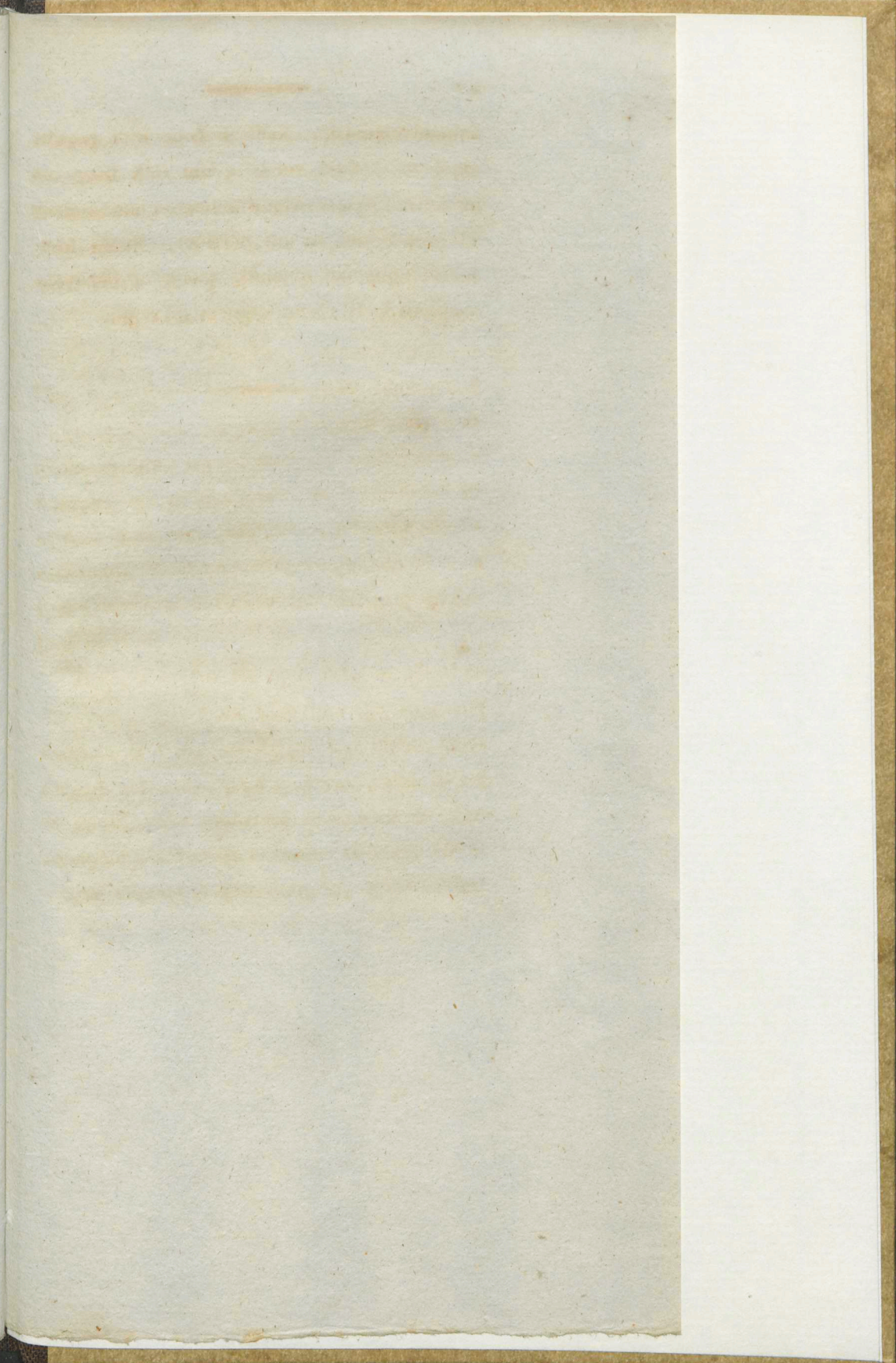
confesso tamen est, venarum parietes liquidis admodum esse permeabiles, quod experimentis supra allatis abunde comprobatum est. Quid impedit igitur, quo minus rem paene ad evidentiam evictam et demonstratam ad phaenomenon transferamus alias inexplicabile, unde, quod obiter dixisse sufficiat, et medicamentorum multorum actiones, quae alias vix et ne vix quidem intelligi possunt, facile percipiuntur. Unum tantum commemoro instar reliquorum, herbam digitalis purpureae, quam celerrime in cor indeque in reliquum arteriosum genus effectum peculiarem, qua actuositatem huius perspicue deprimit, exserere, notissima res est. Nonne aptius foret accipere, eius efficaces particulas ope vearum ventriculi resorptas protinus ad cor deferri, eiusque functionem impedire, quam totum nervorum systema prius affectum assumere, totamque fere physiologiam ac pathologiam excitare, ad intelligendam rem per se clarissimam. Sic enim magnae illae quaestiones commodissime

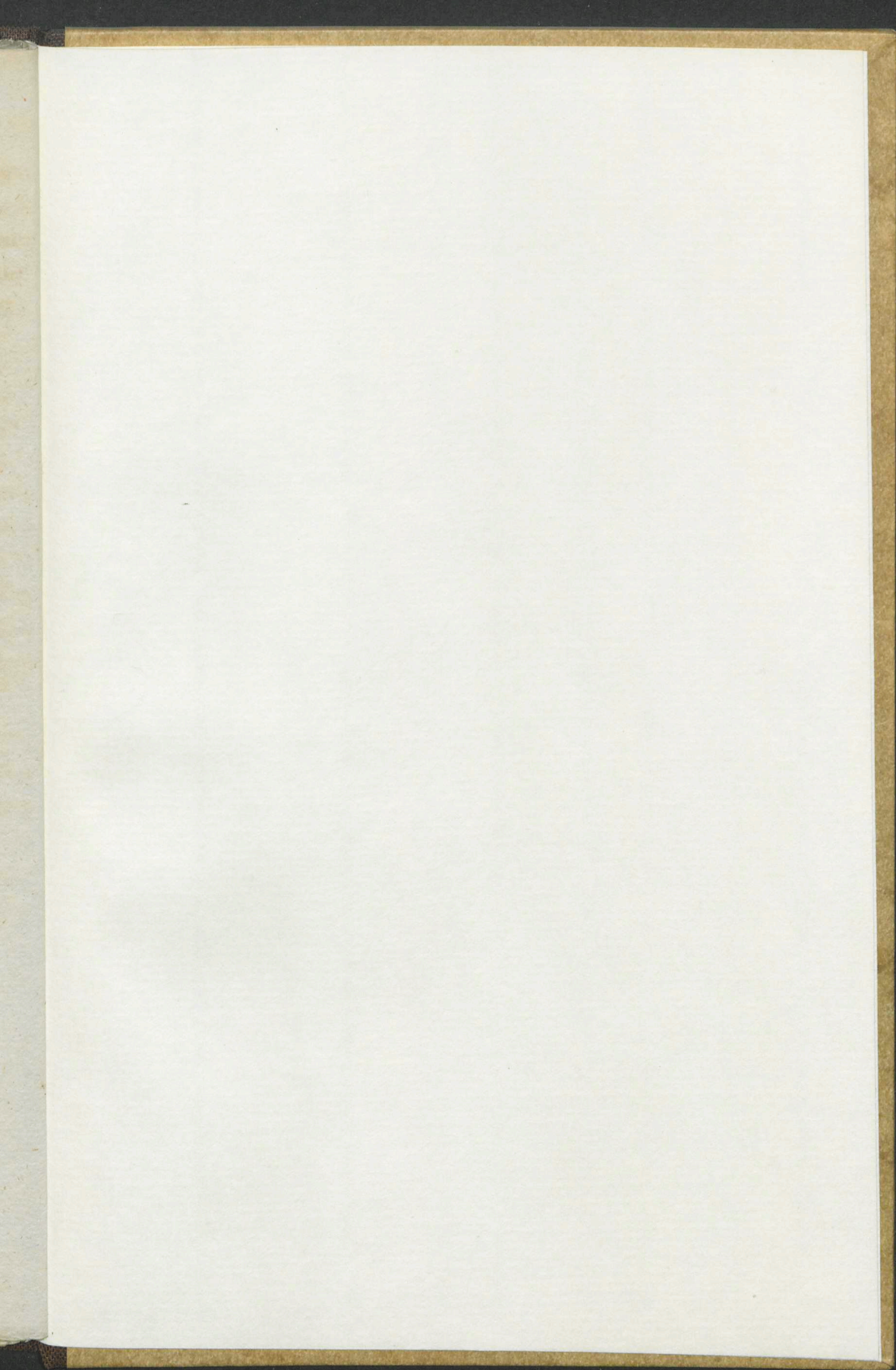
solvuntur, quae de medicamentorum dynamicis quae dicuntur actionibus prolatae sunt. Medicamine scilicet a venis resorpto atque in sanguinis massam recepto, expeditus effectus erit, corde ipso protinus petito atque suam affectionem cum reliquis partibus tam nobilioribus quam ignobilioribus communicante. — His, quae obiter atque in transitu commemoravi, concessis, alterum phaenomenon, quo materiae quaedam ex assumtis cibis potionibusque, vel et medicamentis indissolutae in urinam transeunt, expeditam admittit explanationem, sic ut ne confugere quidem ad alias rem demonstrandi rationes ab aliis propinqui solitas opus sit.

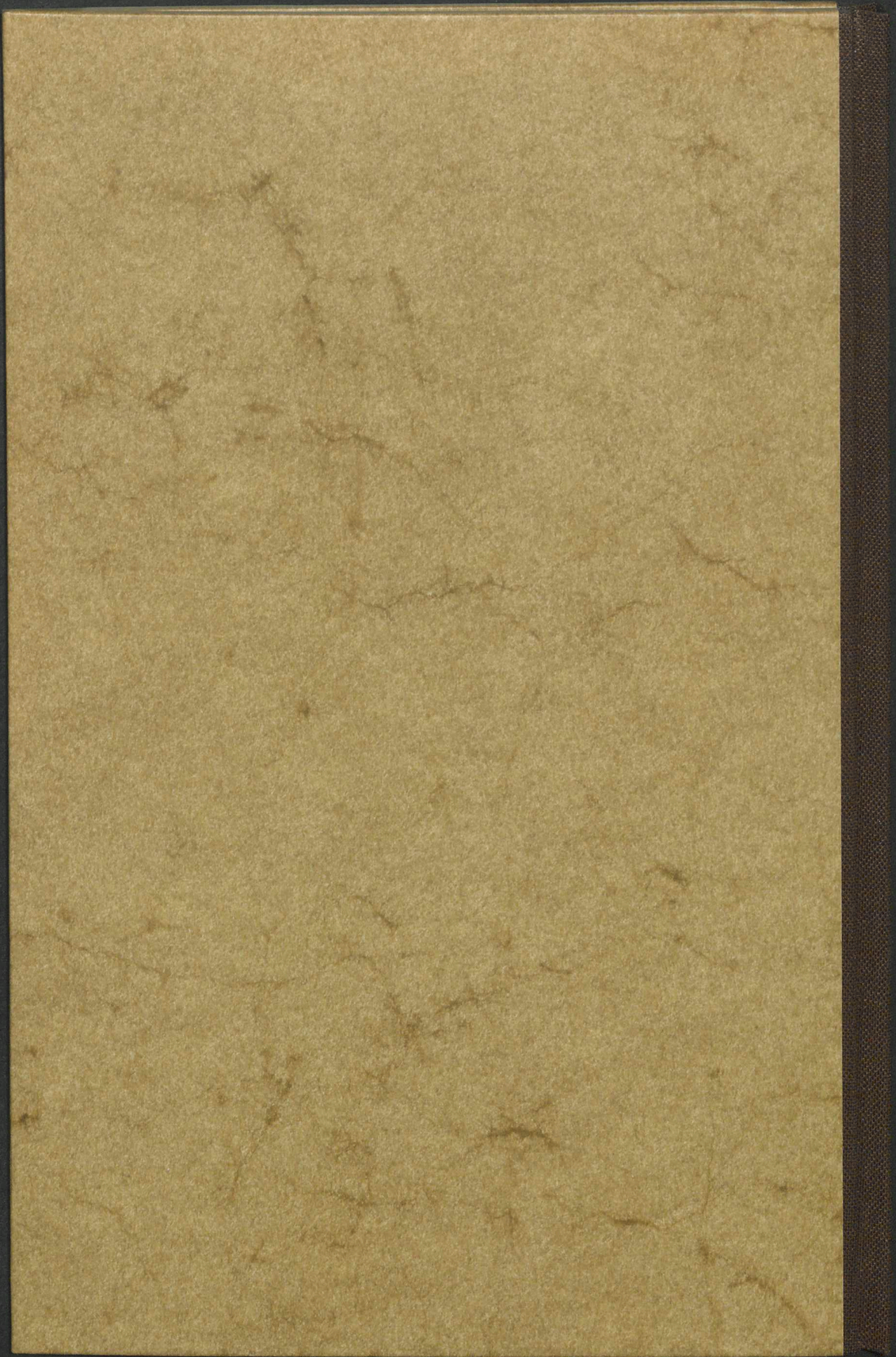
Reliqua autem vix opus est, ut pluribus illustrem, quum ex uberrima illa sententia maxima et parte intelligantur. Unum subnotasse sufficiat, quod summum mihi locum in intelligendis acutorum morborum crisis resorptio illa venosa occupare videtur, sic ut urinae etiamnum phaenomena, quae in illis

animadvertuntur, facili negotio inde possint explicari. Iam vero, quum tota haec res longiorem exigit disquisitionem, quae minime ad propositum meum pertinet, finem hinc dissertatuinculae impono, quam ut beneyole accipiat L. B. etiam atque etiam rogo.

at
s
e
g
e
p
r
y
d
u
y
i
t
t
i







quum a plurimis chirurgis haud infrequenter sit animadversum, eiusmodi minutias longiora etiamnum itinera sibi patefecisse, partesque sensim et pedetentim penetrasse nobilissimas haud magno vitae discrimine, quod ope telae cellulosae per totum corpus perviae, nec minus ulcerationis procedentis fieri posse, nemo ignorat. Quidni igitur in vesicam ex ventriculo descendant? Accuratori examinae degeneratorum renum eorumque perversae structurae exempla dignissima sunt, quae quamvis rarissime tantum obvenerint, natura enim degenerato altero rene alterum veluti ampliare solet, eiusque actuositatem duplicare, commonefacere tamen nos debent, ut urinae secretionis rationes etiam aliunde quam ex solo renum munere repetamus. Totius enim corporis nostri natura urinae secretionem exigit, veluti conditionem, cui satisfieri ad servandam vitae integritatem prorsus debet, sique renes, qui naturaliter munus pro peculiari sua structura in se recipiunt, quo minus hoc subeant, impediuntur, aliae partes eorum vice, quamvis

